

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 197 (1947) ♦ Середа, 14 жовтня 1998 року ♦ Ціна договірна

Поганому «танцюристу» заважають деструктивні сили

Парламентська хроніка

Народні депутати України висловили думки з приводу звіту уряду, який представив на сесії Верховної Ради Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко.

Віктор ПОНЕДІЛКО, фракція Компартії України:

— Враження від звіту уряду можна висловити одним словом — розчарування. Я розраховував почути глибокий аналіз причин і витоків того, що відбувається у країні. Натомість — спроби перекласти вину на Верховну Раду, якісь «деструктивні сили» тощо. Але хто тут насправді виконує деструктивну роль — це ще треба подивитися. Я особисто не бачу, як можна конструктивно працювати зі структурами, які проводять стратегічну лінію, деструктивну у своїй основі? А цим провідником якраз і є, зокрема, нинішній уряд.

(Закінчення на 4-й стор.).

Кризю не проспали, її не чекали

Ранкове і денне засідання 13 жовтня

Пленарна робота Верховної Ради розпочалася зі складання присяги народним депутатом Олександром Чорноволенком, обраним по багатомандатному виборчому округу від НРУ.

Після оголошення запитів народних депутатів сесія приступила до розгляду порядку денного, до якого Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко запропонував внести одне об'єднане питання: звіт та відповідальність уряду за соціально-економічну ситуацію в державі.

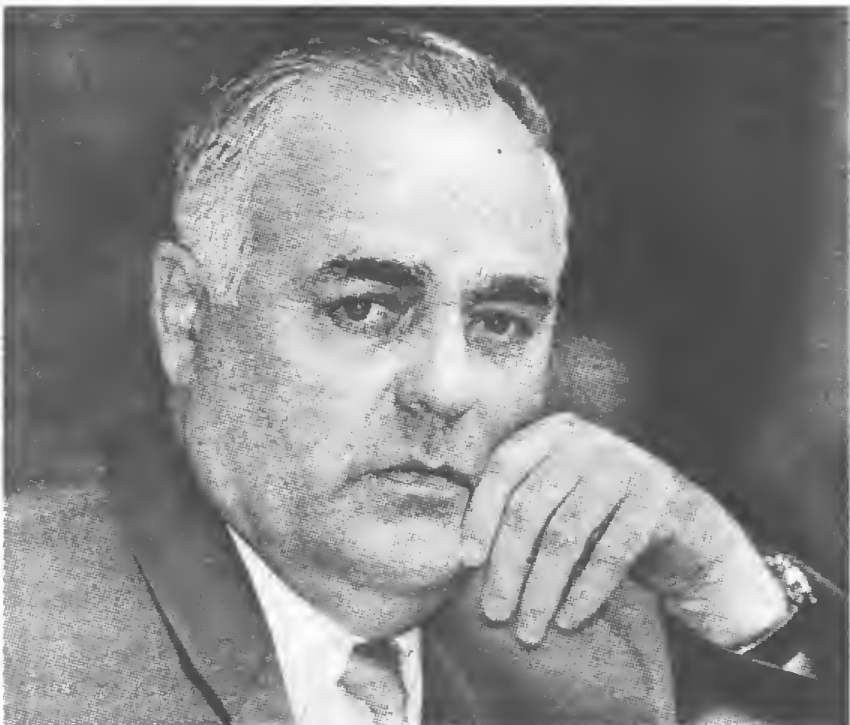
Сесія більшістю голосів таку постановку питання схвалила.

(Закінчення на 4-й стор.).

І злагода така жадана

Сто парламентських днів
Голови Верховної Ради України
Олександра Ткаченка

Сто днів увійшли в нашу політичну моду. Це факт, а факти, як відомо, річ уперта.

Щоправда, один консервативний діяч мало не накрив журналістів «мокрим рядком». До чого тут сто днів, запитував він, нащо нам та вигадка модерного Заходу, нашому менталітетові вона чужа. Але саме на сто днів цього політика солідні газети, радіо та телебачення буквально «замордували» читачів, слухачів, глядачів його довжелезними інтерв'ю. Отож, хоч би який високий паркан хто зводив, від моди не відгородитися.

Коли у 21-му «раунді» боротьби претендентів «на папаху» в парламенті, боротьби, яка тривала майже два місяці і в якій безпосередньо випробували своє щастя більш як 50 народних депутатів, Головою Верховної Ради України було обрано Олександра Ткаченка, надворі було 7 липня.

(Закінчення на 2—3-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Національному законодавству — євростандарт!

Учора заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук мав бесіду з делегацією Секретаріату Ради Європи, під час якої подякував заступникові Генерального секретаря РЄ Гансу-Крістіану Крюгеру за допомогу у проведенні зустрічі голів судів Центральної Європи. На думку Віктора Медведчука, заснування Європейського суду з прав людини стало серйозним кроком до розширення демократії і прикладом того, як слід відстоювати права і свободи громадян. Заступник Голови ВР наголосив: основна мета українського парламенту — приведення національного законодавства до євростандартів. Зокрема, він відзначив, що Україна підписала практично всі правові документи РЄ і більшість із них уже ратифікована. Нині триває робота над новими Цивільним, Кримінальним, Кримінально-процесуальним, Цивільно-процесуальним кодексами.

Що стосується відміни смертної кари, на чому наполягає Рада Європи, то, за словами Віктора Медведчука, це буде зроблено.

Ганс-Крістіан Крюгер, у свою чергу, запропонував провести експертну оцінку всіх нових українських законотворчих актів. А також наголосив, що РЄ і надалі триматиме під контролем процес скасування смертної кари в Україні.

Спробуй і виграй!

Триває передплата на газету «Голос України». Як і торік, «ГУ» проводить серед своїх «передплатників» розіграш «Лотереї «ГУ»-99». Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на рік або півроку, необхідно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробити позначку «Лотерея «ГУ»-99». Розіграватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

1. Хмельницькому міськвиконкому (міський голова Михайло Чекман) — три телевізори «Електроніка-409».
2. ВАТ «Рожищенська меблева фабрика», Волинська область (директор Олексій Тимошук) — кухонний стіл з табуретками.
3. Ковельському спеціалізованому лісгосподарському АТ «Тур» (директор Віталій Полухтович) — два сувенірних набори з лози та соломки.

(Закінчення на 8-й стор.).

Передплата-99

○ Сьогодні у столичному Національному виставковому центрі відкриється перша міжнародна виставка-ярмарок «Екологія-98».

○ Протягом трьох днів (14—16 жовтня) у Києві проходить міжнародний конгрес підприємців, промисловців і банкірів.

○ Порівняно з минулим роком, Україна вп'ятеро скоротила обсяги експорту продукції металургійного комплексу.

P.S.

У номер

Морякам на березі
сниться берег. Рідний

Завершився робочий візит в Україну міністра закордонних справ Нігерії Альхаджи Бахарі Бада. У рамках дводенного перебування — зустрічі в міністерствах закордонних справ, зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі. З огляду на зростання товарообігу між двома державами, було вирішено створити міждержавну комісію з питань торговельно-економічного співробітництва. Наша сторона також порушила й іншу проблему. Україна наполягає на звільненні українських моряків — членів екіпажу судна «Дубай Валор», затриманого в Нігерії. Нігерійський міністр зазначив, що це питання розглядає уряд його країни і рішення буде ухвалено найближчим часом.

Нині в Нігерії перебуває посол України в Єгипті Іван Кулеба, який робить усе можливе, щоб якнайшвидше повернути українських моряків додому.

Конференція суддів

Як раніше повідомлялося у нашій газеті, протягом трьох днів у Києві проводилася традиційна щорічна зустріч голів верховних судів держав Центральної та Східної Європи. Вона проходила в рамках програми Ради Європи «Феміда».

У столиці зібралося понад сорок представників судів дев'ятнадцяти центрально- та східно-європейських країн, а також представників Ради Європи. Тема нинішньої конференції — «Верховний Суд та діяльність органів правосуддя».

Учасників конференції вітали Президент Леонід Кучма та Голова Верховного Суду України Віталій Бойко. Під час зустрічі було представлено й обговорено Європейську Хартію з питань статусу суддів. Її положення, спрямовані на «забезпечення найкращих гарантій компетентності, незалежності й неупередженості суддів», знайшли своє закріплення в документі, який може бути використано всіма європейськими державами.

На святу Покрову
вшанували визволителів

Мітингами на братських могилах і меморіалах, врученням ветеранам-запоріжцям подарунків, відвіданням діорами «Нічний штурм міста 14 жовтня 1943 року» розпочалися вчора урочистості з нагоди 55-ї річниці визволення Запоріжжя від фашистських загарбників.

А сьогодні, в день Покрови, що, як вважають запоріжці, здавна оберігає їх рідне місто, на меморіальному комплексі «Скорботна мати» пройде мітинг-реквієм та вшанування пам'яті загиблих воїнів, які полягли на берегах Дніпра 55 років тому.

Нашому літописанню —
1000 років

Учора в Києві відкрилася міжнародна наукова конференція «1000-річчя літописання і книжкової справи в Україні». Організували її Національна академія наук України та Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

Вчені обговорили останні дослідження дохристиянських та християнських початків писемності, розвитку української мови, історії українського літописання, української рукописної та друкованої книги, проблеми національної бібліографії.

У кожного —
свій рідний край

Українські землі завжди населяли люди різних національностей. Одеська земля — не виняток. Чи не тому саме Ізмаїл обрано місцем проведення міжрегіонального телефестивалю «Україна — рідний край». Протягом тижня представники нацменшин покажуть більш як 40 телепрограм.

І злагода така

(Початок на 1-й стор.)

Не будемо гадати, як сам Олександр Ткаченко зважає на прикмети, але багато хто припускає, що жереб на Івана Купала випадковим не буває. Залишилося знайти квітку папороті?

Певно, з невідповідністю обрання погоджується і Голова парламенту. Принаймні, в одній із своїх публічних промов перед земляками-виборцями у Шполі, що на Черкащині, він сказав: «Я не намагався стати ні першим секретарем райкому партії, ні головою обліви-конкому, ні міністром сільського господарства, ні першим заступником Голови Ради Міністрів УРСР, ні першим заступником Голови Верховної Ради України. Життя так склалося».

Справді, життя здебільшого складається, не питаючи нашої волі. Так було і в перші сто днів роботи нового керівництва Верховної Ради, про які можна говорити як про заявку, про час налагодження діяльності. До економічного життя держави, про яке нагадав у своїй доповіді Олександр Ткаченко на урочистих зборах з нагоди 7-ї річниці незалежності, сто днів істотних корективів не внесли. Але, власне, завданням Верховної Ради і не є пожежна робота, парламент має законодавчо забезпечувати життя та розвиток суспільства і переродити діяльність виконавчої влади.

Значною мірою робота парламенту — невдячна. Коли він поправляє невдалі рішення чи пропозиції уряду — хто оцінить, від яких вірогідних втрат врятовано державу. А коли економіка нарешті запрацює, то хто згадуватиме мудрі рішення парламенту — вся слава дістанеться організаторам виробництва, урядові. Правда, поки що у нас або талановитих організаторів обмаль, або працюють вони лише на себе.

Сім років незалежності України — то і сім років протистояння між законодавчою і виконавчою структурами влади. Це не принесло доб-

СТО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ
ДНІВ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ
РАДИ УКРАЇНИ
ОЛЕКСАНДРА ТКАЧЕНКА

ра і не зміцнило економіку України. Олександр Ткаченко поставив за мету йти іншим шляхом, шляхом пошуку співпраці і злагоди всіх гілок влади. Він шукає компромісів у новому політично структурованому парламенті, знаючи наперед, що це складний, але правильний шлях до економічного і правового розвитку України, що це шлях прогресу і утвердження суверенітету і незалежності.

Перші сто днів Голови — то й перші сто днів усієї Верховної Ради. Якими вони були? Сухі цифри пленарної роботи Верховної Ради самі по собі мало про що свідчать. Та все ж варто нагадати, що парламент XIV скликання вже прийняв понад 20 законів і більш як сто постанов.

Найбільш резонансним, звичайно, було подолання вето Президента на Закон «Про тимчасову заборону підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту, що надаються громадянам». Депутати на чолі з Головою висловили категоричну незгоду з латанням у цей скрутний час дірок бюджету за рахунок населення, кишені якого ще дірявіші. І в цьому немає популізму чи демагогії. Просто ВР скачала виконавчій владі: треба бути винахідливішими, шукати нефіскальні шляхи поповнення бюджету.

Широкого розголосу набуло і прийняття бюджетної резолюції на 1999 рік, що багатьма розцінювалося як перший камінь спотикання, об який чимало парламентаріїв наб'ють собі гулі. Проте гарячі дискусії засвідчили, з одного боку, вправність Голови ВР, а з другого — відповідальне ставлення депутатів до своїх обов'язків. Схвалена бюджетна резолюція зобов'язує

уряд працювати над проектом бюджету наступного року, а парламент — питати за строки і якість.

А коли такий строк відповідно до Конституції підійшов, а саме 15 вересня, сесійний зал міг чи не вперше бачити всю складність роботи Голови ВР XIV скликання. Напередодні уряд звернувся до парламенту з проханням продовжити термін подання проекту бюджету-99 на місяць з огляду на новий валютний коридор гривні та необхідність корекції розрахунків. На погоджувальній раді це прохання уряду лідери фракцій підтримали, а в сесійному залі депутати виступили категорично проти перенесення строків. У результаті уряд подав до парламенту проект бюджету-99, обумовивши його подальшими уточненнями.

Тут саме і надійшов момент, щоб сказати, якому ж парламенту

дістався саме такий Голова Верховної Ради. Сам Олександр Ткаченко, порівнюючи нинішній парламент з двома попередніми скликаннями, піднімає планку значно вище за фаховим рівнем та інтелектуальним потенціалом і цілком слушно наводить такі дані: кожний четвертий народний обранець має учений ступінь кандидата або доктора наук. Є серед парламентаріїв і академіки. Але не в цьому головна відмінність. Уперше вибори відбулися за змішаною системою і вперше законодавчий орган держави структуровано: перемогу здобули 9 партій, діють стільки ж фракцій і незалежні депутати.

Та це ще не повна палітра Верховної Ради. На одній із зустрічей у Черкаській області Олександр Ткаченко додав до політичного портрета парламенту чи не найвиразнішу, на його думку, фарбу, а саме: 102 парламентарії є носіями ідеології приватної економіки, дві третини дотримуються інших політичних поглядів. На думку Голови ВР, саме через різні ідеологічні засади не пощастило створити у парламенті конституційної більшості за сто днів, не буде її і найближчим часом. Проте Олександр Ткаченко вважає, що цілком можливе створення такої більшості під час передвиборної президентської кампанії і навіть називає термін — через 4–6 місяців.

Так чи інакше, але вирішальною чинником — парламентської більшості — для успішної законотворчості й державної діяльності у Верховній Раді немає. Це, безперечно, ускладнює і роботу Голови. А ситуація більшість, що періодично складається навколо того чи іншого питання, — результат політики компромісів. Та на політичні компроміси ще нікому не пощастило реалізувати довгострокову програму.

Звідси й розмови про необхідність злагоди в державі.

Річ, безперечно, бажана. Ще Кобзар закликав: «Обніміться ж, брати мої, молю вас, благаю». Зак-

Жаждана

ликає до злагоди і Голова ВР. Та що вдієш, коли фракції не змогли домовитися про засади внутрішньої та зовнішньої політики, а уряд і досі працює без програми дій, тобто без перспективи, або досить безпорадно виражає ту перспективу в проекті держбюджету. До має в такій ситуації робити. Голова Верховної Ради? Він робить те, що вважає корисним — прагне спільних зусиль у боротьбі з кризою. Це — його позиція.

У своїй доповіді з нагоди 7-ї річниці незалежності України «Держава сильна підтримкою народу» Олександр Ткаченко наводив приклад мудрого Леніна, коли той запроваджував НЕП. Та доповідь на урочистостях більш-менш повно висвітлює стратегію Голови Верховної Ради з виведення країни з кризи. Він заявив про необхідність створення Національної програми відродження України, сказав, що робота над нею ведеться за погодженням з Президентом Леонідом Кучмою. Та, очевидно, це була ініціатива насамперед Олександра Ткаченка.

Пригадуєте президентську програму «Шляхом радикальних економічних реформ», проголошену ним на початку його президентства у жовтні 1994 року і підтриману парламентом? Один відомий публіцист, аналізуючи перші сто днів Президента Леоніда Кучми, писав тоді: «Країні Президент однозначно запропонував будувати капіталізм з людським обличчям, що ґрунтуватиметься на ринковій економіці, яку ще треба такою зробити». Та постає цілком слушне запитання: що тепер робити з капіталізмом, який має не людське обличчя?

Схоже, Олександр Ткаченко хоче накопичувати інтелектуальні сили і з їхньою допомогою скорегувати курс держави. Його мрія і мета — відновити потужні аграрні можливості України, реалізувати її потенціал, а то про нього вже восьмий рік балакають, а діла не роблять. Вже що-що, а сільське

господарство Олександр Миколайович знає до тонкощів, в нюансах. І справедливо вважає, що через аграрний сектор можна підняти й усю економіку. Тому наполегливо працює саме в цьому напрямі.

Олександр Ткаченко разом з мільйонами своїх ровесників стартував у трудове життя під хрущовським гаслом: доженемо і переженемо Америку з виробництва м'яса і молока на душу населення. Всього було в тому змаганні. Україна на краях у світі землях не могла піднятися у середньому вище 32—34 центнерів зернових з гектара. Але Олександр Ткаченко тепер добре знає, що на нашій землі можна збирати і по 70, і по 80 центнерів зернових з гектара. І надові можна мати не гірші, ніж у Європі.

Як знає і те, що таких показників можна досягти в наших умовах лише в великих господарствах, що саме вони здатні давати товарну продукцію, а дрібні — «городину» для найближчих міст. Тому він проти продажу землі як товару, за крупне сільськогосподарське виробництво, за курс на великотоварне виробництво сільськогосподарської продукції. І водночас за протекціоністську політику до аграрного сектора економіки держави. А її — передовсім розумну політику ціноутворення та оподаткування — може закріпити тільки Верховна Рада.

Депутатам треба доводити переваги такої політики не на пальцях, а через конкретні розрахунки, аргументи в цифрах і фактах. Саме тому до роботи над Національною програмою відродження економіки України, наголошує Голова ВР, уже залучено кращі уми держави.

А поки що на восьмому році реформ ми дивуємо світ глибиною нашої кризи. Олександр Ткаченко не з тих, хто може з цим змиритися. Він прагне діяльності. З депутатів команди не створиш, природа парламенту — інша, команда може бути лише у фракції. Знаючи це, він і створює команду з

фахівців. Схоже, йому тісно у рамках лише законодавчої роботи.

Парламентові XIV скликання, не раз наголошував Голова ВР, випала історична місія: за рік зробити більше, ніж за сім минулих, а за чотири — поставити Україну на ноги...

Таку сміливу заяву очікували. І не тільки в Україні. За процесом обрання Голови Верховної Ради уважно стежив дипкорпус, акредитований у нашій державі. Воно й не дивно, адже згідно з Конституцією (ст. 85 п. 5) визначення засад зовнішньої політики належить до повноважень саме законодавчого органу. І які будуть головні напрями зовнішньої політики держави, не в останню чергу залежить від Голови парламенту. Чи справді стане Україна надійним партнером, чи й далі залишатиметься європейською Попелюшкою? Мабуть, це питання, а також зовнішньополітичні орієнтири цікавили міжнародну спільноту. І графік зустрічей з іноземними представниками був більш ніж щільний.

У списку офіційних осіб, з якими мав зустрічі і переговори Голова Верховної Ради, — представники МВФ, Світового банку, Парламентської Асамблеї Ради Європи і рахункових палат Росії та Польщі...

А щоб обійтися без здогадок і доміслив про те, в якій стороні бачить Олександр Миколайович надійних партнерів, варто звернутися до його виступу (30 липня) перед послами та главами представництв міжнародних організацій, акредитованих в Україні, в якому він визначив напрями у зовнішній політиці. А перші зустрічі... стали їхньою ілюстрацією.

«Одним із наших пріоритетів є розбудова співпраці з державами-сусідами України», — заявив тоді Олександр Ткаченко, окремо звернувши увагу на відносини з Росією. Отож, може, за збігом обставин, а може, так і було намічено, що першим з глав дипломатичних місій, з якими зустрівся Олександр Ткаченко як Голова парламенту, був Надзвичайний і Повноважний Посол Російської Федерації Юрій Дубінін. Про те, що відносини з Росією Олександр Ткаченко вважає пріоритетом з пріоритетів свідчить і такий факт: першою делегацією, що приїхала в Україну на запрошення Верховної Ради, була держдумівська на чолі з Головою палати Федеральних Зборів Геннадієм Селезньовим.

До речі, наступного дня після зустрічі з Юрієм Дубініним Олександр Ткаченко зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом США Стівеном Пайфером. І це пояснило ще один момент: річ у тім, що зустріч з послом Росії «запізнювалася»... на дві години: у той час на сесії тривали палкі дебати і Олександр Ткаченко не міг залишити зал. Але Юрій Дубінін погодився зачекати, бо зустрітися першим цього разу було питанням політичним.

Але що стосується все-таки найперших переговорів, то їх Олександр Ткаченко провів з Генеральним секретарем НАТО Хав'єром Солану. Саме тоді тривав його візит в Україну, і ця зустріч відбулася через два дні після обрання Олександра Ткаченка Го-

ловою ВР. Пізніше, під час виступу перед дипломатами, Голова парламенту так висловився щодо проблеми розширення НАТО та перспектив співробітництва між нашою країною і цією організацією: «Усі ми розуміємо, що НАТО існує і розвивається незалежно від нашого бажання або небажання. Тому ігнорувати цю політичну реальність сьогодні неможливо. Нам імпонує те, що всередині організації відбуваються процеси, які вказують на певний відхід від доктрини воєнного протистояння, до політичної співпраці з колишнім противником. Час усе розставити по своїх місцях. Ми закликаємо керівництво НАТО до зваженості дій, неспіху, врахування інтересів усіх сторін з тим, щоб не набудувати нових мурів. Краще звести нові міцні й широкі мости, що нас єднують!»

«А у контексті розвитку ділових партнерських стосунків із державами-членами НАТО та ЄС, — заявив тоді Олександр Ткаченко, — важливе значення має співпраця із законодавчими структурами США, Великобританії, Франції, інших країн, Північноатлантичною асамблеєю як демократичною міжпарламентською організацією». І знову ілюструємо: протягом ста днів, що минули з моменту обрання Олександра Ткаченка Головою ВР, він зустрівся з Надзвичайними і Повноважними Послами в Україні: США — Стівеном Пайфером, про що ми згадували, ФРН — Ебергардом Гайкеном, Великобританії — Роєм Стівеном Рівом, з Президентом Франції Жаком Шираком, міністром закордонних справ цієї країни Юбером Ведріном, міністром закордонних справ Данії Нільсом Хельвегом Петерсоном. Взяв участь у підписанні договору про взаємну допомогу в розслідуванні кримінальних справ та спільної заяви за підсумками другого засідання міждержавної україно-американської комісії «Кучма—Гор».

Щодо держав-сусідів, то, крім зустрічі з делегацією Держдуми Росії, відбулися переговори з Президентом Олександром Лукашенком та Прем'єр-міністром Білорусі Сергієм Лінгом і міністром закордонних справ Польщі Броніславом Геремком...

100 днів — не такий уже й великий термін. Особливо, якщо зважити, що попереду — майже чотири роки. Але вже нині можна говорити про те, на що особливо звертатиме увагу Голова Верховної Ради. «Великого значення надає ВР співпраці з міжнародними парламентами організаціями... ВР тісно взаємодіє з Парламентською Асамблеєю Організації Чорноморського економічного співробітництва... Україна підтримує пропозиції країн-учасниць ОБСЄ щодо розширення партнерської співпраці ОБСЄ з іншими європейськими і трансатлантичними структурами у сфері безпеки — ООН, НАТО, Асамблеї Західноєвропейського союзу... Продовжуватимемо співпрацю і над питанням приєднання України до Міжпарламентського Союзу — найстарішого та найвпливовішого міжпарламентського союзу. Українські парламентарії і надалі підтримуватимуть контакти з міжпарламентськими організаціями Європейського регіону, зокрема з Міжпарламентською асамблеєю СНД, парламентами країн Центральноєвропейської ініціативи, Європейською міжпарламентською асамблеєю». Все це також було сказано під час зустрічі з дипломатами.

А однією з важливих функцій українського парламенту Олександр Ткаченко вважає «активну і вмотивовану діяльність на міжнародній арені, спрямовану на розбудову стосунків із законодавчими органами інших держав». Отож головні візити, зустрічі, переговори ще попереду.

Так само, як і головні державні рішення, втілені в законах.

Головна його мета — зробити все можливе, щоб Україна найближчими роками стала економічно міцною, а її народ — щасливим.

Сто днів — це початок, заявка. І нехай, Олександр Миколайовичу, зусилля Ваші і добрі наміри втіляться в реальне життя. Нехай Україна стане на ноги за чотири роки. А може, й раніше.

Анатолій КАРАСЬ, Наталія ФІЛІПЧУК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА та Олександра КЛИМЕНКА.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День художника

Ураховуючи роль художників України в розвитку українського образотворчого мистецтва, відродженні національних традицій у художній творчості та на підтримку ініціативи Спілки художників України постановляю:

Установити в Україні професійне свято — День художника, яке відзначати щорічно у другу неділю жовтня.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
9 жовтня 1998 року.
№ 1132/98.

УКРАЇНА ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ ПОСТАНОВА

14 вересня 1998 року м. Київ № 503

Про проведення міжнародної науково-практичної конференції «Україна: Вибори-98. Досвід. Проблеми. Перспективи»

Єдиний законодавчий орган України — Верховна Рада України 29 березня 1998 року вперше обрана за змішаною мажоритарно-пропорційною системою. Центральна виборча комісія вперше як незалежний постійно діючий державний орган забезпечувала підготовку і проведення виборів народних депутатів України.

Здійснено великий комплекс практичних заходів щодо організаційно-методичного та матеріально-фінансового забезпечення виборів та набуто значного досвіду. Проте, як засвідчила практика, нині існує нагальна потреба у вдосконаленні виборчого законодавства в Україні. Для цього необхідно всебічно проаналізувати підсумки виборів із залученням як українських, так і зарубіжних спеціалістів з питань виборчого права, використовуючи й таку форму, як міжнародні науково-практичні конференції.

З метою розробки пропозицій щодо удосконалення чинного виборчого законодавства та обміну досвідом організації виборчого процесу з державними органами зарубіжних країн та міжнародними організаціями відповідно до статей 14, 30 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія постановляє:

1. Провести у м. Києві 19—20 листопада 1998 року міжнародну науково-практичну конференцію «Україна: Вибори-98. Досвід. Проблеми. Перспективи».

2. Затвердити склад організаційного комітету з підготовки та проведення конференції.

3. Затвердити план організаційних заходів щодо підготовки та проведення конференції.

Голова
Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

Кризю не проспали, її не чекали

Ранкове і денне засідання 13 жовтня (Початок на 1-й стор.).

З доповіддю виступив Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко, який зупинився на трьох напрямках діяльності уряду: чим характеризується нинішня економічна ситуація; що зробив уряд за звітний період; які перспективи подальшого розвитку економіки країни.

Характеризуючи ситуацію, що склалася, В. Пустовойтенко сказав, що загострення фінансової кризи викликало відповідну політичну боротьбу навколо уряду, підживляється його авторитет, викликається недовіра. На думку доповідача, звіт уряду треба використати не тільки для критичного аналізу, а й для пошуків спільних підходів до оздоровлення економіки України.

Доповідач назвав позитиви у діяльності уряду, до яких він відніс, найперше, зменшення бюджетного дефіциту, зростання обсягів виробництва, пожевлення в літакобудівній, суднобудівній, автомобілебудівній, електронній промисловості. Фактично, наголосив прем'єр, за звітний період Україна відновила випуск легкових автомобілів та телевізорів. Розпочато кредитування легкої та деревообробної промисловості.

У вугільній галузі профінансовано п'ять млн. тонн вугілля до державного резерву і вперше гірники, які

видали продукції на три мільярди гривень, одержали живими грошми понад два мільярди гривень.

З державного бюджету агропрому було виділено у вигляді позичок 700 млн. гривень та 630 тонн комбікормів. Вперше за сім років зросло виробництво продукції тваринництва. Намолочено 23 млн. тонн зерна без кукурудзи. Підтримується розвиток свиноводства та птахівництва.

Однак, зазначив доповідач, стабілізація народного господарства, яка була досягнута в середині року, не набрала незворотного характеру. У вересні спад промислового виробництва сягнув 2,6 відсотка, що потягло за собою весь річний спад промисловості на 0,3 відсотка.

Головною бідою важкого фінансового стану держави, підкреслив Прем'єр-міністр, є заборгованість з виплатами зарплат і пенсій. Вона становить відповідно на 1 жовтня із зарплат 3,2 млрд. гривень, з пенсій — 1,1 млрд. гривень. Найтривожнішим є те, що наростання заборгованості не тільки не зупинено, вона збільшилася за ці місяці на 594 млн. гривень.

Доповідач зупинився на конкретних кроках уряду, які той має зробити найближчим часом. До вже затверджених антикризових заходів відпрацьовуються механізми щодо контролю доходів фізичних осіб, захисту внутрішнього ринку, стяг-

нення заборгованості із суб'єктів господарської діяльності, зокрема з тих, які взяли іноземні кредити під державну гарантію і не повертають їх, а це — 750 млн. доларів, що загрожує бюджетові.

Прем'єр-міністр назвав основні чинники фінансової кризи, до яких він насамперед відніс низьке надходження до бюджету, накопичення боргів, від'ємне saldo в зовнішній торгівлі, і висловив незгоду з тим, що «уряд проспав кризу».

Сесія приступила до обговорення доповіді.

Після перерви із співдоповідями виступили представники чотирьох профільних комітетів: з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Станіслав Гуренко, з питань соціальної політики та праці Євген Марчук, з питань фінансів і банківської діяльності В'ячеслав Сокачак, з питань бюджету Юлія Тимошенко. Вони піддали нищівній критиці систему псевдореформ. Безгрошів'я і борги — ось наслідки проведення їх кількома урядами, де мінялися прем'єри, але залишався незмінним магістральний курс так званих безальтернативних ринкових реформ. Кінцевим результатом такої затиї послідовності стала політична криза і її похідний результат — криза фінансово-економічна.

Не можна вважати за доцільне введення низки «аварійних» податків, зазначалося у співдоповідях. Практика показала, що за-

мість наповнення бюджетних надходжень маємо лише збитки. Не тільки хибною, а й злочинною виявилась і політика надання пільг спільним підприємствам. В результаті чимало СП монополізували ряд галузей українського ринку і казково збагачуються на фоні обвалюючого спустошення державного і місцевих бюджетів.

Характерною рисою сьогоднішнього звуження внутрішнього ринку для вітчизняного товаровиробника, а на цьому тлі — прискорена інтервенція імпортерів товарів. А уряд створює для цього найбільш сприятливі умови.

Однозначним висновком усіх співдоповідачів було: такий уряд не спроможний і не має моральної права надалі керувати державою. А як вчинити — вже сьогодні висловити недовіру урядові В. Пустовойтенка чи перенести остаточне рішення на листопад — думки розійшлися.

З викладом позицій фракцій Комуністичної, Соціалістичної та партії «Громада» виступили народні депутати Петро Цибенко, Олександр Мороз та Сергій Правденко.

Оскільки для виступів з обговорюваного питання записалися понад 40 народних депутатів, було вирішено обійти перерву скоротити на одну годину і з 15 до 18 години завершити обговорення.

Анатолій КАРАСЕНКО,
Іван ДМИТРЕНКО.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Майже 80 шахтарів-інвалідів із Горлівки (Донецька обл.), а також члени профспілки Національної академії наук України під стінами ВР вимагають відставки Кабінету міністрів.

Думки з приводу

Віктор ПОНЕДІЛКО,
фракція
Компартії України:

(Початок на 1-й стор.).

— Ще одне: він вдає, нібито не усвідомлює, що нинішня фінансово-економічна криза — вторинна, похідна від кризи політичної, від нездатності влади керувати. Слід було проаналізувати, звідки ця нездатність: від шаленої корумпованості, від хибно обраного політичного курсу чи ще з якихось причин. У звіті уряду цього не було. І сподіватися, з усього видно, марно. Тож вихід один — відставка...

Іван ЧИЖ,
фракція
Соціалістичної партії України:

— Депутатська більшість проголосувала за формулювання про відповідальність уряду за соціально-економічну ситуацію в Україні. Тож результатом обговорення звіту уряду має стати висловлення йому довіри чи недовіри.

Те, що діється у державі, є грубим порушенням конституційних положень. Стосується це законів про підтримку вітчизняного товаровиробника чи про субсидії на квартплату, пенсії тощо. Як автор понад 20 законів соціального плану, можу твердити це з цілковитою відповідальністю. У нас фактично зруйновано всю законодавчу систему соціальних гарантій. І вже це є достатньою підставою, щоб уряд ніс за вчинене повну відповідальність.

Однак тут є дуже істотне «але». А саме: якщо уряд і буде відправлено у відставку, курс реформ не зміниться — наслідком буде та сама ситуація глобальної кризи і безвиході. Тож треба докорінно змінювати курс, хибність якого вже всім очевидна. Зміною уряду справи, вочевидь, не зарадити.

Михайло
БРОДСЬКИЙ,
фракція
партії «Громада»:

— Слухаючи звіт уряду, мимоволі пригадується анекдот. Приходить лікар за викликом, але хворий уже помер. Лікар запитують: хворий перед смертю потів? Так, відповідають родичі. Це дуже добре, глибокодумно мовив лікар... Тс саме можна сказати і про звіт Пустовойтенка.

Прем'єр посилався на погані передумови, але його уряд, мовляв, робив усе можливе, щоб урятувати ситуацію, і успіхи є. В чому конкретно? Цього Пустовойтенко не міг назвати. Бо жодних «успіхів» у природі немає. А в наявності все з точністю до навпаки.

За це треба відповідати. І я псевд: настане день, коли всі ці люди за все відповідатимуть. По-справжньому, але коли саме? Тоді, коли Кучма не зможе контролювати прокуратуру, МВС, СБУ. Тоді цих людей притягнуть до відповідної, тобто кримінальної, відповідальності, і вони понесуть належне покарання.

А сьогодні 294 народних депутати проголосували за формулювання про відповідальність уряду. А який остаточний вердикт?.. Не так давно нас виховували на принципі: спочатку думай про Батьківщину, а потім — про себе. А тепер багато хто з депутатів сповідує принцип саме навпаки. Отож можливий будь-який поворот...

Олександр БАНДУРКА,
фракція НДП:

— Зміна уряду за нинішніх умов — не на користь Україні, бо ті, хто цього бажають, діють за принципом: чим гірше, тим краще. Наближається зима. Який новий уряд встигне підготуватися до неї як слід, забезпечити населення паливом, промисловістю — енергоресурсами. Не закінчено осінньо-польові роботи. Під загрозою — урожай майбутнього року. Щодня потрібне оперативне керівництво, особливо у ці дні, сільським господарством. Справедливо вважають, що коней на переправі не міняють. Сподіваюся, що здоровий глузд переможе, уряд залишиться працювати до кращих часів.

Віктор КОЧЕРГА,
фракція КПУ:

— Якби у звіті Прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка залишав хоч маленький вогник у кінці тунелю, я не голосував би проти такого уряду, але, на жаль, такого вогника депутати не побачили. Звіт прем'єра — це статистика того, що ми кожного дня бачимо і що знаємо. Я сам з Донбасу, в моєму окрузі 13 шахт і один сільськогосподарський район. Так-от, селяни кажуть, що це уряд, який зруйнував сільське господарство, податками буквально викручують руки, вимітають усе з комор. На зиму залишають холодними і голодними. Такий уряд не має права зоставатися на своєму місці.

Борисе Микопайовичу, як почуваетесь?

САМЕ ЦЕ запитання протягом останніх років неодноразово ставлять журналісти на сторінках газет. Але зазвичай відповіді не отримують. Ось і нині Борис Єльцин був змушений достроково завершити свій офіційний візит і повернутися до Москви «з огляду на стан здоров'я». «Президент простуджений, він кашляє», — заявив журналістам його прес-секретар Дмитро Якушкін. — І взагалі під час простуди треба лежати у постелі».

Звичайно, президенти — теж люди. Але якщо їхня «простуда» затягується на роки — це стає справою політичною. «ГУ» пропонує читачам витяги зі статті Мартіна Сіфа, яку опубліковано у «Вашингтон таймсі».

Коли усі політичні партії, військові чини і регіональні можновладці похвалили свою діяльність у зв'язку з обранням нового прем'єра Євгена Примакова, стало відчутно, що Єльцин — політичний покійник.

Дехто в Москві вважає, що Єльцин втратив реальну владу після дворазової відмови прокомуністичної думи затвердити прем'єром Віктора Черномірдіна.

На думку багатьох аналітиків у Москві, ще до кінця року Єльцина вмовлять піти у відставку на підставі поганого здоров'я, і 68-річний Примаков (який на рік старший за президента, але перебуває у чудовій формі) перебере на себе керівні функції до проведення виборів.

Єльцин має серйозні проблеми зі здоров'ям уже давно. Під час президентської кампанії 1996 року він переніс серцевий напад. Через кілька місяців після перемоги йому було зроблено складну кардіологічну операцію. Він часто з'являвся на людях вочевидь напідпитку.

Останніми тижнями під час нечисленних, ретельно контрольованих і відносно коротких появ на людях він виглядав стомленим і, схоже, не цілком свідомим того, що відбувається. На прес-конференціях, здавалося, він не надто добре розумів запитання репортерів, і прес-секретар був змушений повторювати їх декілька разів...

Отож Борис Єльцин знову «пішов на лікарняний». А його підмосковна резиденція «Горки-9» знову стала лазаретом.

Хроніка. Факти. Події

● Брюссель

Погрози подіяли

Рада НАТО ухвалила «акт-ордер» — політичне рішення про воєнну акцію проти Югославії у зв'язку з кризою в Косові (з відстрочкою — 4 дні). Лише після цього президент СРЮ Слободан Мілошевич погодився виконати умови резолюції Ради Безпеки ООН. Домовленість, досягнута під час переговорів з американським емісаром Холбруком, передбачає припинення бойових дій, а також повернення підрозділів сербського спецназу та збройних сил до місць постійної дислокації. Крім того, повідомив один американський представник, Мілошевич погодився на проведення авіаційного контролю за ситуацією в цьому сербському краї.

● Вашингтон

Бог любить трійцю

Більш як 5-годинні переговори, що відбулися між представниками адміністрації та лідерами конгресу США щодо узгодження витратних частин бюджету країни на поточний 1999-й фінансовий рік, закінчилися безрезультатно. Щоб не блокувати роботу федеральних закладів та відомств, законодавці знову ухвалили постанову про чергове — вже третє — продовження тимчасового фінансування уряду.

● Баку

До стандартів ще далеко

Спільна місія спостерігачів від Бюро демократичних інститутів прав людини ОБСЄ та Парламентської Асамблеї Ради Європи характеризувала минулі президентські вибори в Азербайджані як «помітне просування вперед у демократичному будівництві». Однак, за її оцінками, поки аж ніяк не все у виборчому процесі відповідає міжнародним стандартам.

● Бангкок

Знайшли «ключ»

для розв'язання проблеми

58,6 відсотка тайванців вітають ідею зустрічі найвищих керівників Тайваню та материкового Китаю. Діалог між главою тайванської адміністрації Лі Денхуеєм та лідером континентального Китаю Цзян Цземінем, на їхню думку, «може стати ключем до врегулювання проблеми» двосторонніх відносин. 27,3 відсотка респондентів заявили, що «байдужі» до цієї ініціативи, 14,1 — висловилися проти неї.

● Ліма

Не поступилися тоді — не поступимося й тепер

Президент Перу Альберто Фухіморі категорично відкинув можливість територіальних поступок Еквадору в більш як піввіковій прикордонній суперечці між двома країнами, що призводила до збройних конфліктів у 1941, 1981 та 1995 роках. Глава держави рішуче відкинув можливе посередництво у цьому питанні й закликав перуанців «довіритися переговорному процесу», який він веде з Еквадором.

● Стокгольм

Зміцнюємо безпеку

Питання взаємодії Організації з безпеки та співробітництва в Європі із субрегіональними організаціями Європейського континенту в інтересах зміцнення загальної безпеки в Європі перебувають у центрі уваги конференції, яку відкрито у шведській столиці. У форумі беруть участь голова ОБСЄ міністр закордонних справ Польщі Броніслав Геремек, представники зовнішньополітичних відомств низки європейських країн, Європейського союзу, Ради держав Балтійського моря, інших організацій.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Від президента чекають дива

БРАЗИЛІЯ переживає нині не найкращі часи. Всьому виною та горезвісна економічна криза, яку можна порівняти хіба що з раковою пухлиною: надто швидко росте, «пожирати» дедалі нові території, і ніхто не знає, як з нею боротися.

Рівень безробіття в Бразилії останніми місяцями різко піднявся. Раніше активне економічне зростання загальмувалося. Дехто з інвесторів вирішив згорнути свій бізнес у цій країні та якнайшвидше відкликати капітали, побоюючись,

що Бразилія може стати однією з найбільших жертв світової кризи.

Здавалося б, ситуація, що склалася напередодні президентських виборів, не залишає президентові Енріке Фернанду Кардозу жодних шансів на перемогу. Проте виборці вирішили інакше. Успіхові Кардозу на виборах може позадити будь-хто з його колег: уже в першому турі він отримав підтримку 52,91 відсотка виборців. За його головного суперника — кандидата від партії трудящих Луїса Інасіу Лулу да Сілву — проголосували лише 31,84 відсотка виборців. До речі, останній не має особливої популярності. І

деякі політологи навіть вважають, що саме це добре прислужилося Кардозу. Альтернативи йому в країні поки що не бачать.

До президентської влади Енріке Кардозу прийшов 1 січня 1995 року. В минулому він зачитувався «Капіталом» Карла Маркса і вважав себе його послідовником. Проте згодом погляди Кардозу змінилися, і тепер його можна назвати переконаним прихильником капіталістичної системи. 1994 року, будучи міністром економіки, він розробив програму економічної стабілізації («План реал»), завдяки якій країні вдалося впоратися з гіперінфляцією, розпочати

приватизацію державних підприємств і залучити іноземних інвесторів.

Результати реалізації цієї програми передусім відчували на собі бідні громадяни (на той час 40 відсотків від усього населення): з'явилася робота, зміцнів курс реала, перестали зростати ціни, з'явилася можливість вкладати гроші в банки й отримувати відсотки, а магазини почали продавати дорогі товари в кредит.

І сьогодні від президента знову чекають дива. Йому надано кредит довіри до 2003 року. І відлік часу вже розпочався.

Наталя ФІЛІЩУК.
За матеріалами зарубіжної преси.

Армен ХАНБАБЯН, «Голос України» (з Єревана)

Тривога наростає

НЕЗВАЖАЮЧИ на стійкість вірменської національної валюти та заперечення урядових економістів у тому, що російська криза не має позначитися на ситуації в країні, тут стали виявляти себе деякі тривожні ознаки дестабілізації. Так, у дуже важкому стані опинилися практично всі підприємства, які так чи інакше пов'язані з російським ринком. Їх директори вже вимагають від уряду Вірменії надання термінових цільових кредитів. Вони твердять, що криза в Росії загрожувє залишити без роботи десятки тисяч вірменів.

Крім того, майже вдесьтеро скоротилися приватні перекази від вірменів, які працюють за межами країни. Раніше в республіку щомісяця надходило не менш як два мільйони доларів — це сприяло не лише зниженню соціальної напруги, а й зберігало стабільність валютно-фінансової сфери загалом. Тепер ці регулярні ін'єкції практично припинено, і Центральному банку доведеться серйозно замислитися над тим, як утримати курс драма. Зробити це буде тим паче складно, адже деякі з очіку-

ваних закордонних кредитів уряд, мабуть, не одержить. Зрозуміло, постраждали й місцеві банки, через які йшли приватні перекази від вірменів з Росії. Відповідно, їхні можливості інвестувати вітчизняний бізнес теж зменшилися. Під загрозу поставлено виконання планів приватизації, особливо у зв'язку з тими об'єктами, покупцями яких мали стати російські бізнесмени. Уже є приклади відмови деяких московських підприємців від оборудок, про які домовлялися раніше..

Усє менше сподівань і на те, що вірменські ділові люди за будь-яких умов здатні забезпечити надходження до бюджету та ще й розвивати власне виробництво. Так, голова Союзу купців Вірменії Макіч Демірян публічно заявив, що «територія країни стала зоною, цілком непридатною для підприємництва». Ці слова суперечать твердженням уряду, що у Вірменії розвивати бізнес вигідно, бо в країні найбільшальніше на теренах колишнього Союзу правове поле. А бізнесмени вважають, що влада намагається будувати ринок за методом позаекономічного примусу, перетворюючи збирання податків на самоціль.

Тривога, що наростає в суспільстві, сприяє поширенню чуток про скору й неминучу відставку всього складу уряду на чолі з прем'єр-міністром. Але навіть цілковита зміна кабінету навряд чи зменшить небезпеку кризи в країні, кордоні якої все так само блокують сусіди зі сходу і заходу, а інвестиційний клімат вважають важким через тривале протистояння в Карабасі.

Марат ЗУБКО, «Голос України» (з Гельсінкі)

Міністерські портфелі подіпили просто: один на двох

ЦІКАВИЙ склад уряду оприлюднив лідер шведських соціал-демократів та прем'єр-міністр Швеції Йоран Перссон на засіданні риксдагу (парламенту): в ньому 20 осіб, а кількість міністерств зменшено до 10. Отож і цій багатій країні доводиться дедалі більше економити на адміністративних витратах.

Шведи пішли шляхом об'єднання деяких міністерств під одним дахом та загальним кс-

рівництвом одного члена кабінету, але зі збереженням певної структурної частини іншого відомства на чолі зі своїм міністром. Наприклад, главою МЗС стала Анна Лінд, але під її керівництвом діятимуть ще два міністри — Лейф Пагротський, що відповідає за питання зовнішньої торгівлі та співробітництва на Балтіці, і Пер Шорі, який займається проблемами імміграції та міжнародної допомоги. Міністром освіти залишилася Маріта Ульвскут, але з нею поруч працюватиме ще один міністр — Ульріка Мессінг, у ком-

петенції котрої проблеми молоді, спорту та громадських організацій.

Найбільшим конгломератом виявилось нове відомство економіки, до якого увійшли колишні міністерства транспорту, ринку праці, торгівлі та... внутрішніх справ. Його очолив губернатор північної провінції Норботтен Бьєрн Русенгрєн, а при ньому в ролі другого міністра Мона Салін — та сама, яка декілька років тому мало не стала прем'єром, але їй завадила скандальна історія з використанням в особистих цілях служ-

бової кредитної картки. Структура цього гігантського міністерства викликає у багатьох експертів сумніви, та все ж воно розпочинає діяльність.

Зміни не торкнулися лише Міністерства оборони, що, як і раніше, очолює Бєрн фон Сюдов. І ще одна шведська особливість — лише один віцепрем'єр: Лена Х'єльм Валлен, яка очолювала раніше МЗС.

Соціал-демократи, як уже повідомлялося, недорахувалися 30 мандатів на парламентських виборах у вересні, тому лідер консерваторів Карл Більдт заявив,

що їм ліпше піти у відставку і надати іншим можливість сформувати уряд. Але Йоран Перссон вирішив залишитися. Виступаючи перед депутатами парламенту та королем Швеції Карлом XVI Густафом, він сказав: «У наступному десятиріччі ми зробимо кроки до того, щоб забезпечити більшу кількість робочих місць та більшу справедливість у суспільстві». Правда, декілька років тому прем'єр уже обіцяв скоротити «безробіття вдвічі, однак виконання цієї обіцянки просувається важко. Нині в країні 300 тисяч безробітних.

Абзац з листа

● Харків

Уявіть собі душевний стан робітника, інженера чи кандидата наук, котрий потрапив під скорочення. Втративши роботу, він опиняється за воротами без засобів до існування, оскільки адміністрація не в змозі одразу розрахуватися готівкою. Якщо подивитися з іншого боку, то він розстається з улюбленою роботою, справою всього свого життя. Є люди, які гинуть без неї. Якими очима йому, безробітному, доводиться дивитися в обличчя дружини, дітей? А головне, куди тепер податися?

Григорій ОБЕРЕМКО.

● Мелітополь

Обласна держадміністрація нещодавно заднім числом підвищила з 1 квітня ц. р. ціни на комунальні послуги. Не дивуюсь бунту шахтарів. Час, мабуть, виходити на вулиці і нам, пенсіонерам.

В. ЗАПОРОЖЧЕНКО.

● Суми

Мешканці станції Волфіно Білопільського району (усього 40 дворів) з кінця червня позбавлені елементарного: електроенергії, води, а газ привозять раз на квартал. На всі наші звернення чуємо відповідь: «Чекайте!» Допоки?

БУЗАНОВИ, ГОЛОВАТЕНКО,
САРКІСЯН (усього 40 підписів).

● Лебедин

Мені, малолітньому оstarбайтеру, у Німеччині під час війни регулярно сплачували зароблені гроші. А тепер я, маючи 52 роки стажу, отримую мізерну пенсію з піврічною затримкою.

Микола ШЕПІЛЬ.

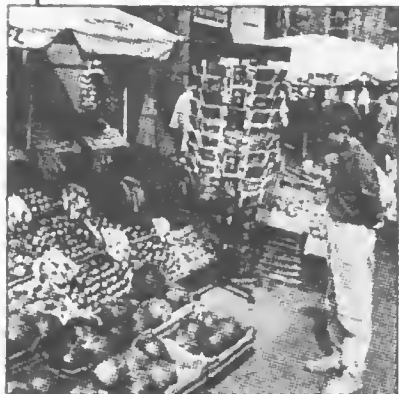
● Коростень

Замість пенсії нам видали за чотири місяці талони на придбання товарів. У місті чотири магазини обслуговують пенсіонерів району. В одному з них — труни за 120 грн., печі за 80 грн., плуги тощо. В іншому — черги з ранку до ночі.

Як отоварюватися мешканцям сіл, це, схоже, нікого не цікавить.

Микола ЗАРИЦЬКИЙ.

Прошу слова

Зволікання
позначитися
на поколінні

Недавно я побував у Греції. Мене вразила кількість маленьких магазинчиків, кафе, кіосків і павільйончиків на вулицях населених пунктів.

Незважаючи на жорстку конкуренцію, малий бізнес в країні процвітає завдяки послідовній і мудрій податковій політиці.

Видно, що державні мужі в Греції, на відміну від наших, зрозуміли: різати курку, яка несе золоті яйця, злочинно.

А в нас у державі створилася парадоксальна ситуація батога та пряника для вітчизняного підприємця. Пряник, а це обіцянки й законодавчо не закріплені заяви про підтримку вітчизняного підприємця, показують здалека. А з батогом, яким б'ють безжалюдно (а це податки, всілякі ліцензії, патенти та дозволи) і який доводить підприємців до банкрутства чи в кращому разі загання в тінь, вітчизняним «будівникам добробуту та процвітання» доводиться зустрічатися щодня.

Потрібні екстрені зміни. Насамперед у внутрішньоекономічній та податковій політиці держави.

Вадим ГЛАДЧУК,
координатор молодіжного об'єднання
«Молодь — надія України».

«Разноекспорт»

Ви нам писали

ГОТОВИЙ ВИПЛАЧУВАТИ ДИВІДЕНДИ. АЛЕ...

ДО РЕДАКЦІЇ надходять сотні листів з проханням розповісти про долю майнових сертифікатів, розміщених у компанії «Разноекспорт».

— Кореспондентці Неонілі Нежурко (Богданівка Знаменського району Кіровоградської області), Анатолія Смолякова (с. Велика Костромка Апостолівського району Дніпропетровської області), Миколи Горбачова (м. Дзержинськ) ми надіслали за призначенням. І невдовзі отримали відповідь, яку друкуємо.

Інвестиційна компанія (ІК) «Разноекспорт» працює на фондовому ринку України на підставі ліцензії Міністерства фінансів України і Фонду державного майна України.

Основна діяльність компанії — залучення та розміщення в найбільш прибуткові підприємства України готівкових приватизаційних майнових сертифікатів (ПМС) громадян України. «Разноекспорт» здійснює комерційну діяльність на ринку цінних паперів, бере активну участь в реалізації державних програм приватизації, сприяє залученню іноземних інвестицій в економіку України.

У 1995-1996 рр. компанія здійснювала акумуляцію готівкових ПМС і придбання на ці кошти пакетів акцій підприємств, що приватизувалися.

За станом на 1.01.1998 р. ІК придбала значні пакети акцій інвестиційно привабливих підприємств. Вартість чистих активів, що припадає на один інвестиційний сертифікат «Разноекспорту», зросла втричі і становить на сьогоднішній день 30 грн. 50 коп.

Інвестиційні сертифікати на пред'явника, випущені ІК «Разноекспорт», дають право на отримання дивідендів відповідно до діючого Положення про інвестиційні фонди і компанії. Їх можна вільно продати, обміняти, подарувати чи передати у спадщину без зайвих перереєстрацій. Дивіденди сплачуються один раз на рік за підсумками діяльності компанії. Прибуток від своєї діяльності вона може отримати:

— від надходження дивідендів за акціями, якими володіє компанія;

— від продажу акцій по ціні, яка перевищує ціну придбання.

За підсумками 1996 фінансового року «Разноекспорт» не має можливості виплатити дивіденди своїм учасникам. Це пов'язано з

тим, що на значний термін з боку державних органів було затримано рішення про приватизацію АТ «Укрнафта». Доля 173 тисяч ПМС залишалася невизначеною протягом усього 1996 року. Крім того, більшість підприємств не сплачує дивіденди за своїми акціями.

Про термін і порядок сплати дивідендів за інвестиційними сертифікатами за 1997 рік компанія повідомить через засоби масової інформації.

Про свою роботу ІК «Разноекспорт» щоквартально звітує перед Фондом державного майна і Державною комісією з цінних паперів і фондового ринку України. Під час перевірок діяльності компанії контролюючими державними органами порушень чинного законодавства не виявлено.

Додаткову інформацію про діяльність ІК «Разноекспорт» можна отримати за адресою: 252080, м. Київ-80, вул. Костянтинівська, 68. А також за телефоном: (044) 417-64-22.

С. ВАСІН,
голова правління
ІК «Разноекспорт».

ВІД РЕДАКЦІЇ. Подібну відповідь ми отримали і від керівництва довірчого товариства «Разноекспорт-Траст».

«Шановна редакціє, допоможи, будь ласка!..»

...Владислава Клопотовська завітала до редакції з Вінниці. Горі несподівано звалилося на сім'ю її доньки. Залишившись без роботи, Яніна заробляла на життя човникуванням. Розлучена, на утриманні двох синів, старшого, Владика, учень профтехучилища, а меншого ще школяра. За ними потрібне постійне материнське око, але і на стіл щодня треба щось подати. Перебивалися тим, що заробляла на ринку.

Усе трапилося зимового вечора, коли мати була у від'їзді, а менший брат у бабусі, яка мешкає окремо. Компанія хлопців зібралася на квартирі у Владика, бездорослих почувалися аж надто вільно. Одному з них, Руслану С., видалося, що господар квартири напередодні нечестно повісив з його дівчиною і він вирішив «поговорити». Слово за слово, назріла сварка, а потім пішли в хід кулаки, сокира. Вбивство. «Друзі», замітаючи сліди злочину, підпалили квартиру. Мати не перенесла смерті сина... За вчинене злочини одержали «строк», а старенька уже не перший рік оббиває пороги, щоб хоч частково повернути заповідану вогнем шкоду. «Голос України» — її остання надія...

...Десятки тисяч листів надходять на адресу редакції від наших дописувачів. З роздумами про сьогоднішній день, із зверненнями та побажаннями до депутатів Верховної Ради України, з розповідями про події в регіоні...

Та чимало серед них таких, що починаються словами: «Шановна редакціє! Допоможи, будь лас-

ка!». Наш читач вірить в силу друкованого слова, сподівається на дієву допомогу газети. Такі листи вимагають особливого ставлення, тому ми надсилаємо їх у відповідні інстанції. А часто проводимо за ними журналістські розслідування. Через певний час до редакції надходять відповіді про вжиті заходи щодо порушених у зверненні громадян проблем.

Приміром, після втручання «Голосу України» І. Дмитрука з Волині «позачергово надіслали довідку-висновок про переселення сім'ї його батька з Польщі до УРСР», «малому приватному підприємству «Дмитрій» виконкомом Ленінської райради Донецька видали свідоцтво про державну реєстрацію». А прокуратура Дніпропетровської області розглянула скаргу А. Безбородова, в результаті чого «встановлено, що Павлоградським МВ УМВС України допущено ряд порушень законності при адміністративному затриманні громадян. Прокурором Павлограда внесено подання про притягнення посадових осіб до дисциплінарної відповідальності». Розглянута і скарга С. Германа з Києва «щодо незаконних дій відносно нього з боку працівників Ленінградського райуправління міліції. Встановлено, що ... порушень норм чинного законодавства при розслідуванні кримінальної справи стосовно С. Германа виявлено не було».

Інвалід війни Ф. Степчин з Тростянця Славутського району Хмельницької області написав, що до села не їздить автобус. Ре-

дакція надіслала листа до районної держадміністрації, після чого керівництво БАТ «Славутське АТП-16845» внесло зміни у розклад і маршрут автобуса нині пролягає через вісім населених пунктів, в тому числі і через Тростянець.

Багато читачів незадоволені розміром пенсії і звертаються до редакції з проханням посприяти у перегляді тієї суми, яку вони отримують. Зрозуміло, у відділах соціальної допомоги працюють люди досвідчені, усі дані, що подаються для оформлення пенсії, підтверджені документально. Може, тому й не виявлено порушень у нарахуванні пенсії П. Грибу з Чапаєва Чутівського району Полтавської області, З. Сокуренько з Онуфріївського району Кіровоградської області, про що повідомили нам районні держадміністрації.

А ось студентці Дубенського педагогічного коледжу Т. Прит після звернення до «Голосу України» рішенням адміністрації та профкому коледжу оплату за навчання в 1997 році було зменшено на 300 гривень. У разі письмового звернення студентки буде розглянуто питання про зменшення плати за навчання на 1998-1999 навчальний рік.

Газета була й залишиться захисником інтересів своїх читачів і сприятиме вирішенню життєвих проблем. Та хочеться отримувати від вас, шановні передплатники, листи іншого змісту, без слів: «Допоможи, будь ласка, редакціє!»

Марія ДАВИДЕНКО.

Слідами виступів «ГУ»

У Міністерстві оборони України розглянуто матеріал В. Штефана і Р. Мамчиця «Доки чутимемо відлуння війни?», надрукований у газеті «Голос України» 14.04.98 р.

На території України, у районах ведення бойових дій, залишилася велика кількість різних боєприпасів, небезпечних для населення.

Так, за шість років незалежності нашої держави на її території силами з'єднань та частин Збройних сил знешкоджено 100 тисяч вибухонебезпечних

предметів (ВНП). Тільки торік знищено 13234 ВНП, перевірено на наявність ВНП 2958,4 гектара території України. При цьому на виконання заявок від місцевих органів влади групи розмінування виїздили 1943 рази, забезпечено стопроцентне їх виконання. Тому звинувачення на адресу «окремих нинішніх командирів військових частин» вважаю безпідставним. Навпаки, в умовах гострої нестачі пального, відсутності фінансування робіт з очищення місцевості від ВНП, особовий склад Збройних

сил України докладає максимум зусиль, старання та ініціативи, щоб виконати важливе завдання.

Роботи зі знищення ВНП на території держави тривають. У першому кварталі 1998 року було задіяно 70 груп розмінування, перевірено 397,5 гектара території України, проведено велику роботу з місцевим населенням з роз'яснення заходів безпеки при виявленні ВНП. Зазначені заходи дали можливість не допустити жодного випадку підризу людей на ВНП.

Разом з тим, недосконала законодавча база України щодо залучення Збройних сил до вирішення зазначеного питання, відсутність фінансування не дають змоги почати масштабну кампанію з очищення території держави від ВНП.

Міністерство оборони України звернулося з цього приводу до Кабінету міністрів України і Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

В. ВОРОБІЙОВ,
начальник інженерних військ
Збройних сил України.

Як мед у сотах — розум поколінь у книгах

80 років виповнилося Національній бібліотеці України імені В. Вернадського

СЬОГОДНІ тут відкривається ювілейна міжнародна наукова конференція. Це свідчення авторитету найбільшої бібліотеки країни, що входить до десяти найбагатших книгозбірень світу.

Закон про заснування Національної бібліотеки Української Держави в Києві гетьманський уряд видав 2 (15) серпня 1918 р. До тимчасового комітету для заснування Національної бібліотеки увійшли видатні вчені — В. Вернадський, С. Єфремов, Г. Житецький, А. Кримський та В. Кордт. Вони розробили статут установи як універсальної книгозбірні світового типу.

Створено її було при Українській академії наук (так тоді називалася нинішня Національна академія наук України).

У 20—30-ті роки у ВБУ (Всеукраїнська бібліотека України) працюють відомі українські вчені Д. Балика, Г. Житецький, Б. Зданевич, В. Козловський, Ф. Максименко, С. Маслов, Ю. Меженко, П. Попов, М. Сагарда, Є. Кивлицький, М. Ясинський та ін. На жаль, ми й досі не віддали їм належної шани. Багато з них, а також рядових бібліотекарів не тільки ВБУ, а й інших бібліотек, потрапили під сфабриковані комуністичною владою процеси. Серед мільйонів жертв сталінських репресій, можна сказати, разом зі своїм народом, зі своїми колишніми читачами, вони зазнали жахливих тортур, багатьох було фізично ліквідовано.

Та розум, як мовиться, не вбити.

Національна бібліотека України — явище невмирущості української наукової думки, духов-

ності нашого народу, символ національного інтелекту. Це середок, що ввібрав у себе надбання культури тисячоліть. Україна може пишатися установою, з якою рахується весь цивілізований світ.

Як далася та слава, як, нарешті, вдалося зберегти надбання розуму і людської культури — в умовах репресій, морального тиску, заборони і спецфондів, замовчувань і відвертої брехні, інших трагедій, зокрема подій другої світової війни, — це варте окремого великого дослідження. Згадаємо тільки працю ентузіастів — істориків, бібліографів, книгознавців, ентузіастів, які збирали книги, де тільки могли, бібліотекарів, які на своїх тендітних руках переносили тонни книг, потерпаючи від холоду й голоду, бо радянська влада не поспішала виділяти гроші на Академію наук та її бібліотеку.

То, скажете, були важкі 20-ті роки. Та й сьогодні працівникам цієї величезної скарбниці тяжко. Якби урядовці частіше тут бували, то могли бачити, як невтомні трудівники часом обідають бутербродами з вареними буряками, бо місяцями не було зарплати... А в читальних за-

лах, як і десятки років тому, мерзнуть і читачі, і працівники бібліотеки. А люди приходять сюди, між іншим, не просто щось почитати, а працювати — працювати на майбутнє нашого народу. Тим часом у передвиборних програмах лише двохтрояк партій можна було відшукати слово «бібліотека»... Живемо, як мовиться, тільки надіями. Українське книгознавство, бібліотечні науки одержали можливість відродження тільки з отриманням Україною незалежності. Центром їх розвитку стала НБУВ, де плідно працюють науково-дослідні установи: Інститут рукопису, Інститут української книги, Інститут біографічних досліджень, Інститут бібліотекознавства та різні наукові підрозділи.

Сьогодні у фондах НБУВ

близько 13 млн. одиниць збереження. Це унікальне й універсальне зібрання — від клинописних таблиць III тис. до н. е. до сучасної вітчизняної та зарубіжної наукової літератури і повнотекстових баз даних найсучасніших установ світу.

Тут зберігається 45-тисячний фонд стародруків і рідкісних видань, одне з найбагатших зібрань стародавніх пам'яток слов'янської писемності, рукописних книг XI—XVIII ст. ст., першодруки, інкунабули, палеотипи; книжкова продукція знаменитих європейських фірм — Альдів, Етьєнів, Плантенів, Ельзевірів, рукописні пам'ятки та рукописна спадщина українського народу, а також колекційні рукописні матеріали інших країн та народів, що належать світовій культурі. Серед них національні реліквії України — найдавніша пам'ятка східнослов'янської писемності кінця X—XI ст. ст., відома під назвою Київських глаголических листків, Пересопницьке Євангеліє — книга, котра стала політичним символом нашої держави, на ній присягають президенти України.

Щорічно Національною бібліотекою користується понад 60

тисяч читачів, до традиційних послуг яких додалися сучасні інформаційні можливості, зокрема Інтернет.

Національна бібліотека — як дзеркало суспільства. Поряд із неосіненними скарбами — нужда. Мізерне фінансування не дає змоги повноцінно комплікуватися літературою, періодикою. Випущену, але не придбану сьогодні друковану продукцію купити завтра практично неможливо. У такий спосіб створюються прогалини, які надолужити потім знову ж таки неможливо. Від того страждає наука, а отже, і все суспільство.

Непоправної шкоди завдають недосконалі закони. Зарубіжні організації та приватні особи дарують бібліотеці численні видання та окремі книги. Але часто-густо ці скарби від кордону повертають назад, бо бібліотека не в змозі платити мито на ті подарунки.

Від цих та інших негараздів «мед» гіркне, — невесело жартує генеральний директор бібліотеки академік НАН України, професор Олексій Онищенко (на знімку).

Майже тисячу років тому великому київському князеві Ярославу вистачило розважливості і прозорливості — він створив першу в Київській Русі бібліотеку. Князя заслужено нарекли Мудрим.

Хочеться вірити, що українському урядові напередодні третього тисячоліття вистачить мудрості і прозорливості посправжньому подбати про бібліотеки, зокрема про найбільшу книжкову скарбницю країни — Національну бібліотеку України, де, як мед у сотах, — розум поколінь у книгах.

Наталія СОЛОНСЬКА,
кандидат історичних наук,
заступник головного редактора
журналу «Бібліотечний вісник».

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Оголошення

До уваги акціонерів ВАТ «ГУМОТЕХНІКА»
Позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 26 листопада 1998 року о 10-й годині за адресою: 244007, м. Суми, вул. Прикордонна, 47.

Порядок денний зборів:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 9 місяців 1998 року.
2. Внесення змін до статуту товариства.
3. Переобрання керівних органів товариства.
- Реєстрація учасників зборів: 25 листопада 1998 року — з 10-00 до 15-00. 26 листопада 1998 року — з 8-00 до 9-00.
3. Собою мати документ, що посвідчує особу, для представників акціонерів — доручення.
- З матеріалами порядку денного можна ознайомитись за адресою: м. Суми, вул. Прикордонна, 47, каб. 511.

Довідки за телефонами: 33-12-61, 39-18-05.
Правління ВАТ «Гумотехніка».

Руководство малого государственного предприятия "МоАЗ-сервис"

р/с 26007000010853
в Укрхарчпромбанк г.Киеве,
МФО 322163, код ОКПО: 16283619
ул. Горького, 51

СООБЩАЕТ О ЛИКВИДАЦИИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Претензии кредиторов принимаются в течении 60 дней с даты публикации объявления.

Державна податкова адміністрація у м. Кременчуці Полтавської області повідомляє, що арбітражним судом Полтавської області порушено справу № 8/147/3 про банкрутство:

ЗАТ «Каменяр», юридична адреса: 315009, м. Кременчук, вул. Свіштовська, 4, р/р 26007301370236 в АК Промінвестбанку м. Кременчук, МФО 331144.

Претензії кредиторів і заяви санаторів подавати до арбітражного суду (м. Полтава, вул. Зигіна, 1) у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Кременчуцька об'єднана державна податкова інспекція Полтавської області повідомляє, що арбітражним судом по Полтавській області порушено справу про банкрутство:

— МКП «Труд», юридична адреса: 315325, м. Кременчук, вул. Республіканська, буд. 146, кв. 97, р/р 26003980388 у Кременчуцькому «Укрсоцбанку», МФО 331348, справа № 8/177.

Претензії кредиторів і заяви санаторів подавати до арбітражного суду (м. Полтава, вул. Зигіна, 1) у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Чернігівської області 31 серпня 1998 року порушив справу № 9/75/196 про визнання банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю спільне україно-російське підприємство «Шит» (250000, м. Чернігів, вул. Східно-Чеська, 15, р/р 96018301831235 в Чернігівському головному відділенні ПІБ України). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня виходу оголошення за адресою: 250000, м. Чернігів, вул. Леніна, 43, Арбітражний суд Чернігівської області.

Державна податкова адміністрація у м. Кременчуці Полтавської області повідомляє, що арбітражним судом Полтавської області порушено справу № 10/114 про банкрутство МПП фірми «Прозерпіна», юридична адреса: м. Кременчук, вул. Ватуліна, буд.3, кв.123, р/р 260029801040 в Укрсоцбанку м. Кременчук, МФО 331348.

Претензії кредиторів і заяви санаторів подавати до арбітражного суду (м. Полтава, вул. Зигіна, 1) у місячний термін з дня опублікування оголошення.

ПРОИЗВОДИМ ПРОДАЖУ

УГЛЯ

ВСЕХ МАРОК (ВАГОННЫЕ ПОСТАВКИ) Возможен бартер.

«ХИМЛАБОРПРИБОР».
Тел/факс (044) 220-47-50, 220-80-02, 220-67-16.

Арбітражний суд Черкаської області за заявою Смілянської об'єднаної державної податкової інспекції 10.09.98 р. порушив справу № 08/2082 про визнання банкрутом малого приватного підприємства «Рapid» (Черкаська область, м. Сміла, вул. Свердлова, 66, кв. 33; р/р 26001200265001 в АК АПБ «Україна», МФО 354239, код 21364077).

Кредиторам, а також можливим санаторам направляти заяви з майновими вимогами до боржника протягом місяця за адресою: 257036, м. Черкаси, б-р Шевченка, 307, арбітражний суд.

Арбітражний суд Николаевской области (г. Николаев, ул. Ленина, 1) 06.07.98 г. возбудил дело № 1363/2 о банкротстве ТП АП «Корабел-Океан». Юридический адрес: 327051, г. Николаев, ул. Заводская, 1, р/с 602219 в Корабельном отделении ПИБ г. Николаева, МФО 326416, код ОКПО 05475825.

Арбітражний суд Одеської області порушив справу № 2/3626 про банкрутство ООО «Джерело» (272300, м. Б.-Дністровський, вул. Перемоги, б. 30, кв. 20, р/р 467658 в АПБ «Україна», МФО 328436).

Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня оголошення за адресою: 270032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4, арбітражний суд.

Арбітражний суд Одеської області порушив справу № 1/205-6 про банкрутство фірми «Русалочка» (272300, м. Б.-Дністровський, вул. Свердлова, 65-а, р/р 2468736 в АПБ «Україна» м. Б.-Дністровського, МФО 328436).

Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня публікації оголошення за адресою: 270032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4, арбітражний суд.

Арбітражний суд Чернівецької області (м. Чернівці, вул. Кобилянської, 14) порушив справу № 8-118-246/Б про банкрутство закритого акціонерного товариства «Чернівці-Лада», зареєстрованого за юридичною адресою: м. Чернівці, вул. Руська, 236-А, код ДРЗОУ 05795286, р/р 26003301825182 в Чернівецькому ГВ ПІБ, МФО 356163.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 2/178-Б про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства «Дружба». Юридична адреса: 281424, Хмельницька обл., Хмельницький р-н, с. Водички; р/рахунок 26003201014001 у ЦВ АК АПБ «Україна» м. Хмельницького, МФО 315290. Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Луганської області (348000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3-а) порушив справу № 9/1256 про банкрутство дочірнього підприємства «Сельхозтехника» (Луганська обл., Станічно-Луганський р-н, сел. Ольховське, пер. Ольховий, 68, р/р 260011716 в ЛОД АПБ «Аваль», МФО 304007, код 25361791).

Кредиторам звертатися протягом місяця до Арбітражного суду.

У номер

● Хмельницький

Чого не віддаси
заради кредиту!

На черговій сесії Хмельницької міської ради президент акціонерної компанії «АДВІС» Іван Дунець попросив міську владу виступити гарантом отримання півторамільйонного кредиту в одному з німецьких банків для налагодження виробництва кормозбиральних комбайнів «Марал». Після тривалих дискусій депутати погодилися дати гарантію на отримання кредиту, але поставили умову: віддати під заставу весь адміністративний корпус компанії.

Президент ризикнув своїм кріслом і офісом взамін на перспективу. Це гарний приклад вимогливості до кредитних гарантій і нашому уряду. Якщо до цього не змогли додуматися протягом кількох років (давали гарантії за «спасибі») у столиці, то, можливо, київських чиновників варто поміняти кріслами з хмельницькими?

● Вінницький

Хто останній
у черзі за роботою...

За даними обласного центру зайнятості населення, число тих, хто шукає роботу, збільшилось порівняно з минулим роком у 1,4 рази і становить нині 49,3 тисячі чоловік. Тим часом запропонувати роботу можуть лише 1154-м з них (в обласному центрі, наприклад, є тільки 203 вакантних посади).

Рівень фіксованого безробіття з початку року підскочив на 0,6 % і сягнув 2,8 %.

Микола Іванович принципово не належить до войовничих опозиціонерів, ладних понад усе домагатися відставок та імпичментів. Навпаки, він воліє, щоб всі гілки влади якнайшвидше порозумілися і разом взялися, нарешті, за подолання економічної кризи в державі. І це — поміркованість, якщо хочете, мудрість людини, котру тим часом несправедливо переслідують, а дітище — процвітаючу нині агрофірму «Наукова» — намагаються знищити.

— Я вважаю, — сказав Микола Агафонов, — що оточення Кучми, дбаючи лише про корисливі інтереси, викривлено інформує Президента щодо багатьох процесів, які відбуваються в Україні.

Микола Іванович так бачить перебіг подій насамперед тому, що до злету агрофірми «Наукова», яку він до недавня очолював, причетний і Президент. Саме Леонід Данилович першим відчутно допоміг фірмі зіп'ястися на но-

У «Науковій» господар є,
а в Україні його немає

Такий висновок напрашується з виступу на своїй першій, опісля обрання народним депутатом, прес-конференції знаного аграрника і вченого Миколи Агафопова

ги, коли ще був прем'єр-міністром. Потім приїздив у господарство, щоб на власні очі побачити плоди своїх зусиль. Що залишалося тодішньому представнику Президента в області Павлу Лазаренку, як теж не сприяти колективу? А нині тільки за тісне в минулому співробітництво з Павлом Івановичем «Науковій» якраз і дістається на горіхи.

Що вже проти Миколи Агафопова порушено і навмисне посилено галасливими телевізійними та газетними «шоу» відверто несправедливу і вигадану кримінальну справу, — це окрема тема для розмови. Ми не сумніваємося, Микола Іванович самотужки доведе необґрунтованість звинувачень на свою адресу.

Але чому страждає колектив «Наукової»? Мало того, що господарство нині руйнується «зсередини», перекривши всі його банківські рахунки. Але дістається й тим, хто не відмовляється з «заблокованою» фірмою мати справу.

Дійшло до абсурду. Мало не три десятки сучасних комбайнів «Наукової» вже упорали власні поля і можуть тепер працювати у тих господарствах, де досі стоять незібраними соняшник і зернова кукурудза. Та зась. Запропонували свої послуги у кількох районах, а там відхрестилися, як від навіжених — нам, кажуть, категорично заборонили будь-як контактувати з «Науковою». І це тоді, коли вирощений урожай почав уже гинути...

Успішно обробляючи нині понад тридцять тисяч гектарів землі, фірма готова взяти ще тисяч п'ятдесят. Та хто їй їх дасть? Хоч знову-таки по сусідству тисячі гектарів уже кілька років поспіль заростають бур'янами. Чим гірше, тим, отже, комусь краще? Або такий факт: в області помалу затухає потужний селекційно-генетичний центр, покликаний розводити високопродуктивне племінне поголів'я свиней. Як перезимує, центр не знає. Агрофірма

Миколи Агафопова, виявляється, знає, як бути, пропонуючи «покровительство». Але питання, схоже, залишиться відкритим і до наступної весни. Хай ліпше центр пропаде, ніж «Наукова» «покаже клас в роботі» — така домінує логіка.

То невже Микола Агафонов приречений потерпати від свавілля тих, хто лише на словах печеться за державотворення? Хто не приховано уболіває винятково за шкурні інтереси? Адже українське село, заявив Микола Агафонов, конає від того, що у селянина вирощене відбирають силоміць за безцінь, п'ять-шість разів перепродують між неробами-посередниками, а потім втридорога збувають на біржах і за рубіж. А задарма отримані «баріші», зрозуміло, не повертають у вітчизняне виробництво.

Микола
НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Спорт

Леонід БУРЯК: «На порядку
денному — лише одне питання»

Сьогодні о 19.00 на НСК «Олімпійський» у Києві розпочнеться відбірковий поєдинок у четвортій групі Євро-2000 — Україна—Вірменія. Наша команда вийде на поле головного стадіону країни в ранзі лідера змагання. А ця розмова з одним із її наставників — Леонідом БУРЯКОМ — відбулася ще минулого четверга, перед вильотом футболістів збірної України до Андорри.

— Наступний наш суперник після андорців — вірмени. Що можете сказати про нього?

— Після наших минулорічних поєдинків у відбірковому циклі чемпіонату світу у вірменському футболі сталися істотні події. Змінилося керівництво національної федерації. Команду очолив новий старший тренер. Однак кістяк збірної Вірменії — приблизно той самий. Хіба що додалися два футболісти, які виступають у швейцарській «Лозанні», — Арутюн Варданян та Армен Шахгельдян.

До речі, вірмени дуже ретельно готувалися до побачення з нами. Їхні розвідники постійно пе-

реглядали наші матчі, прискіпливо вивчали гру збірної України. До того ж ми повинні пам'ятати минулорічний поєдинок на «Олімпійському», коли, маючи цілковиту перевагу, ми примудрилися зіграти внічию. На цю тему серйозно розмовляли з кожним футболістом. І ні про яку недооцінку суперника навіть мови не може бути. Час експериментів минув. Треба грати лише на результат. Утім, це не означає, що більше нікого з новачків не залучатимемо до збірної. Хто себе добре зарекомендує, того ласкаво

запрошуємо до головної команди країни.

А поки що на порядку денному стоїть лише одне питання — досягнення максимального результату в матчах проти Андорри та Вірменії. Після цього матимемо п'ять місяців для планомірної підготовки до наступних поєдинків відбіркового циклу Євро-2000.

— А як конкретно готуватиметеся до зустрічі з командою Вірменії? Адже нашої збірної доведеться, окрім самого матчу, з Андоррою здолати ще й нелегкий і втомливий шлях на Піреней і назад?

— Окремої програми немає. Вона розрахована одразу на два матчі. Зокрема, через поєдинок із андоррцями ми доводимо до потрібних кондицій на гру 14 жовтня. Повторюю, вірмени — суперник складний. Він значно сильніший за команду Андорри. Слід не забувати, що більшість футболістів збірної Вірменії мріють потрапити до міцних європейських клубів. І в Києві вони матимуть добрий шанс «засвітитися»...

Збірна Вірменії прилетіла до Києва позавчора. У її складі: воротарі Арутюн Абрамян («Єреван»), Роман Березовський («Зеніт», Росія); оборонці — Ерік Ассадурян («Бове», Франція), Арутюн Варданян («Лозанна», Швейцарія), Тигран Гспян («Цемент», Арабат), Ерванд Крбашян («Іртиш», Росія), Саркіс Овсепян («Зеніт», Росія), Ерванд Сукіасян (вільний агент), Вардан Хачатрян («Копетдаг», Туркменія); півоборонці — Армен Адамян («Кристаль», Росія), Айк Арутюнян, Артур Восканян, Тигран Овсепян («Цемент»), Артур Мкртчян («Торпедо», Москва, Росія), Артур Петросян («Ширак»); нападники — Гарнік Авалян («Крилья Советов», Росія), Тигран Есаян («Єреван»), Карпет Микаелян («Газовик-Газпром», Росія), Армен Шахгельдян («Лозанна»).

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: один із наставників збірної України Леонід Буряк.

Фото
Юрія ВЕНГЕРЕША.

Скорочений тур

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 13-й тур. «Чорноморець» — «Шахтар». 3:1. Гусейнов, 17, Запорожнюк, 45, Жабченко, 88, з пенальті — Барабаш, 65. «Буковина»

— «Нива». 0:1. А. Корпонай, 39. «Поділля» — «Полісся». 1:1. Хома, 53 — Паршин, 3. «Нафтовик» — «Поліграфтехніка». 2:1. Харченко, 38, Захаров, 41 — Міщенко, 85. Решта матчів відбудеться 14 жовтня, а поєдинок «Шахтар-2» —

«Динамо-2» перенесено на 14 листопада. Становище лідерів: «Динамо-2» — 31 очко (11 ігор), «Торпедо» — 30 (12), «Нива» — 24 (12), «Чорноморець» — 24 (13), «Шахтар» — 23 (12).

Голос України

Засновник —
Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.rek.com

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Спробуй і виграй!

(Початок на 1-й стор.).

4. ВАР «Волиньхолдинг» (генеральний директор Андрій Новак) — два набори продуктів харчування.

5. Маневиському держлісгоспу, Волинська область (директор Степан Ковальчук) — два набори консервованої продукції.

За підрахунками аналітиків, ціни на багато товарів зросли вже майже на третину. Певно, зростатимуть і далі. Якщо ви зараз передплатите газету на весь рік, жодна інфляція вас не «дістане». Цілий рік одержуватимете газету за «старою» ціною, та зможете взяти участь і у другому етапі розіграшу нашої лотереї, який відбудеться по закінченні першого півріччя 1999 року. Подумайте і зробить правильний вибір!

Передплата вартість наших видань: «Голос України» українською мовою (інд. 60955) і «Голос України» російською мовою (інд. 60997) на рік — 24 гривні, 6 місяців — 12 гривень, 3 місяці — 6 гривень, 1 місяць — 2 гривні.

Пільгова передплата для ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці, осіб, котрі мають статус ліквідатора аварії на ЧАЕС: «Голос України» (інд. 40224) і «Голос України» (інд. 40223) на рік — 18 гривень, 6 місяців — 9 гривень, 3 місяці — 4,5 гривні, 1 місяць — 1,5 гривні.

Бажаючи можуть передплатити тижневик «Голос України — Тиждень» (інд. 40342). Передплата вартість тижневіка на рік — 48 гривень, 6 місяців — 24 гривні, 3 місяці — 12 гривень, 1 місяць — 4 гривні.

Можна також передплатити і комплект видань «Газета «Голос України» — газета «Голос України — Тиждень» (інд. 35051) та «Газета «Голос України» — газета «Голос України — Тиждень» (інд. 35052). Передплата вартість одного комплекту на рік — 60 гривень, 6 місяців — 30 гривень, 3 місяці — 15 гривень, 1 місяць — 5 гривень.

Передплатники будь-якого нашого видання зможуть узяти участь у розіграші «Лотереї «ГУ-99».

Спробуй і виграй!

Передплата-99

Свідectво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 189420.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311197.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0